

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרישת דברים

אור

מתי האמת פסולה:

דברים פרק א (א) אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן, במדבר, בערבה, מול סוף, בין פארן, בין תפל ולבן, ויצרת, ודי זהב: (ג) ויהי בארבעים שנה בעשתי־עשר החדש באחד לחודש דבר משה אלי־בני ישראל לומר: ככל אשר צוה יְיָ אתו אלהים: (ד) אחרי חתנו את סיחן מלך האמורי אשר יושב בהשבון ואת עוג מלך הבשן אשר יושב בעשתרת בארעמי: (ה) בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את־התורה הזאת לאמר:

רמז לשבעה הטאים:

ופרשי דברים פרק א (א) אלה הדברים לפי שהן דברי תוכחה ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל: ורמז להם על שבעה הטאים: (א) במדבר התלוננו שאין אוכל והורד המן, פגם הביטחון. (ב) בערבה ע"ז פעור הפקרות תאוה. (ג) מול סוף רדיפת מצרים התלוננו מי יתן מותנו, פגם באמונה ומסירות נפש. (ד) בין פראן הטא המרגלים ומרים, לה"ר. (ה) ובן תופל ולבן התלוננו נמאס המן, כפיות טובה. (ו) ויצירות מחולקת קרה, מחלוקת. (ז) ודי זהב, הטא העגל זהב כמתבאר מדברי התרגום ורש"י.

שאלות:

א: השאלה שנשאלת מדוע משה רבנו הוכיחן ברמזים דקים עד שניתן לבאר כל תיבה בפירוש אחר ולא הוכיחן בפירוש על מעשיהם? ב: עוד קשה מדוע היה נצרך הפסוק לכתוב "כל" ישראל ולא מספיק אל ישראל? ג: מדוע כתב את זמן התוכחה? ד: מדוע פירש שהתוכחה הייתה אחרי מלחמת סיחון? ה: מדוע הוצרך לפרש לנו את מקום התוכחה מה הדבר מלמדנו? ו: עוד קשה אמנם משה רבנו התחיל את תוכחתו ברמז, אך מה התועלת הרי אחר כך האריך והרחיב בדברי תוכחה מבוארת ומפורשת? ז: ומה המסר בשם הפרשה דברים?

בנוהג שבעולם:

כאשר נתבונן מנהג העולם לחשוב שצריך לדבר דוגרי בשפת העם, דהיינו לומר בפירוש את כל האמת בפנים את הפגם או את ההערה שרוצה להעיר לזולת, ומתפאר בכך שהוא אדם אמיתי ואינו מסתתר מאחרי דבריו ולזאת מעדיף לומר הכל בפנים, כתוצאה מכך רבים הבתים שנחרבים ונהרסים בגלל סגנון הדיבור שדבר זה גורם לפגיעות ולמריבות ומחלוקות בבית ועוד יותר המור כאשר מדברים בשפה זולה ופוגעת, אולם תורתנו הקדושה מלמדת אותנו מהי שפת הדיבור שצריכה להיות בבית היהודי לכל מי שבונה ביתו על אדני התורה והיראה, שצריך להתבונן ולחשוב בראש ובראשונה על כבוד הזולת וכיצד להימנע מפגיעה ועלבון ולהיות רגיש במיוחד לרגשות של השני כמו שנבאר.

סיפור מבחיל ומרגש מבעל המעשה.

נפתח בסיפור היה אברך שנוולד לו ילד בשעה טובה, והתפתח בצורה מעולה, אולם כשהתחיל לדבר הוא היה הוגה במקום את "שיין" אות "תי"ו, והאב מצידו לא חסך בכל מאמץ והיור אחרי גדולי וטובי הקלינאי תקשורת, רופאים, בדיקות, וכל מה שניתן לעשות. אבל לא היה מזור עבור הילד הזאטוט. לצערו של האבא והאימא לא היה גבול, אט אט החלו לאכל את הדבר שלא מתעכל, ובלשון המעטה לא מיקל. שלילדם יהיה דיבור מזור, ואז יום בהיר האב דגן פוסע לאישו ברחוב ולפתע עינו צדה את חברו מהישיבה ידיד נעורים, אה ר' משה מה קורה שואל החבר נעורים את אותו אברך וכך גוללו את חווית נעורים, ותוך כדי דיבור אומר ידיד הנעורים לר' משה האברך, אתה יודע מה נזכרתי. אוי אי אפשר לשכוח איך שהיית שחקן אלוף בישיבה, זוכר את איך היית מחכה את חוקי זה הדפוק הזה שאומר "תי"ו" במקום "שיין" אהה זה היה מצחק מאוד, האברך קפה על מקומו פניו החיירו כסיד לא חשב פעמיים, הוציא פלאפון הזמין את אחד המוניות שם בעיר ונסע ישירות "לחוקי הדפוק" אותו אברך ביקש בתחנונים מחוקי מחילה וחוקי מחל לו בלב גמור. והפלא הגדול שבתוך חודש דיבורו של הזאטוט חזר להרגלו וכשם שלא היה הסבר ופתרון רפואי בהתחלה כך גם כשזה נעלם לא היה שום הסבר הגיוני איך קורה דבר כזה. אבל לאבי הזאטוט ר' משה דווקא יש הסבר והוא יודע גם יודע מדוע שגיאותיו היו דווקא באותיות "שיין" "תי"ו".

תוכחה ברמז מפני שחושש לכבודן של ישראל:

דבר ראשון: נקדים ונאמר כי אחת מתרי"ג מצוות התורה היא מצוות תוכחה כמ"ש ויקרא (פרשת קדושים) פרק יט פסוק (יז) לְאִתְּשָׁנָא אֶת־אֶחָיִךְ בְּלִבְבְּךָ הוֹכֵחַ תּוֹכִיחֶהוּ וְלֹא־תִשָּׂא עֲלֶיךָ חֶטְאִים: אמנם משה רבנו כיצד צריך להוכיח את חברו, שהרי משה רבנו אמר בכוונה ברמז את הכשלונות של עם ישראל ללמדנו למרות כל הטאי עם ישראל משה נזהר בכבודן שלא יתביישו ומוכיחן ברמז בלבד שרק הם יבינו את כוונתו מה מזכירה להם מילה זו או אחרת והכל בכדי לחוס על כבוד חבירו ולהתחשב ברגשות של הזולת, ולא לדבר בפירוש הכל בפנים. כאשר ישנם מועים בדרכם, כי הגם שיש מצוה להוכיח את חבירו אך צריך להיות זהיר שלא תהיה מצוה הבאה בעבירה. כאשר רמזו המפרשים בפסוק הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו הטא לרמז שאמנם מצוה להוכיח אבל אין המטרה מקדשת את האמצעים לביישו ולפגוע בו ואז יוצא שזו מצוה הבאה בעבירה. וכתב המסילת ישרים פרק י"א כתוב הוכח תוכיח את עמיתך, ואמרו ז"ל (ערכין ט"ז, ב'): "יכול אפילו פניו משתנות? תלמוד לומר ולא תשא עליו הטא". מכל אלה המאמרים תראה עד היכן מתפשטים ענפי האזהרה הזאת [של פגיעה בזולת] וכמה ענשה קשה. כך שאפילו שיש מצוה להוכיח צריך להיות זהיר בכבוד חבירו, וקל וחומר כאשר אינו עוסק במצוות תוכחה אלא עוסק בענייני דעלמא ברור שצריך להיות זהיר ונזהר בכבוד חבירו שלא לפגוע בדיבורו.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

צורת התוכחה:

דבר שני: זאת ועוד מלמדנו משה רבנו איך להכיה, בהקדם מה שהקשה מרן הבא"ח מדוע כתוב "כל" ישראל? ותירץ בהקדם המהר"ם שיף מה ביאור הפסוק הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו הטא, וכתב לבאר שהכוונה ללמד את המוכיח שלא יגרום לבייש החוטא ולא ישא עליו את החטא, אלא ידבר על אחר באותו ענין שהחוטא נכשל והוא ישמע בדרך אגב ויתקן עצמו ולא יתבייש. ובוזה פירשו כפל הלשון הוכח תוכיח שהכוונה בזה הוכח לאחר ועל ידי זה תוכיח את השומע, ולכן משה הוכיח את כל בני"א כדי שהחוטאים לא יתביישו אלא ישמעו בדרך אגב. ללמדנו שאין עניין לומר לאדם את האמת בפנים ולביישו ההיפך הוא הנכון בכדי שיהיה תועלת לתוכחה חובתו להכיא בחשבון את רגשות הזולת ולהתחשב בהם ולתת את דעתו כיצד להוכיחו, וק"ו שלא יוכיח בפני אחרים שזה ממש מלכין פניו, היות ובדרך כלל התוצאה היא הפוכה ויוצרת התמרדות כך שבמקום להועיל הויק. **כאשר מסופר** על האחים הקדושים רבי זושא ורבי אלימלך מלזינסק שהם קבלו על עצמם כיצד להוכיח, כאשר צריך להוכיח מישהו על מעשיו הסכימו שאחד יוכיח את השני בקול על אותו מעשה כאילו אחד מהם נכשל פעם רבי זושא המוכיח ופעם רבי אלימלך שאומר אחד לשני בסמוך לחוטא שאיך נכשלת בכוה הטא היום ולדבר על גודל החטא ולהביע הרטה וקבלה, ובכך שומע החוטא דרך אגב וחוזר בתשובה מבלי לפגוע בו. וזה המסר בשם הפרשה לדעת להיות זהיר ונוהר כדיבורים.

מעשה עם ר"ש ב"א שלא נזהר בלשונו:

ומסופר במסכת דרך ארץ פרקי בן עזאי פרק ב הלכה א, וכן במסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק מא מעשה בר' שמעון בן אלעזר שבא ממוגדל עדר מבית רבו, והיה רוכב על החמור, ומטייל על שפת הים, ומציא אדם אחד שהיה מכווער ביותר. אמר לו, ריקה, כמה מכווערין מעשיך, כמה מכווערין בנו של אברהם אבינו. אמר לו מה אעשה, לך ואמור לאומן שעשאני. מיד ירד ר' שמעון בן אלעזר מן החמור, ונשתטח לפניו, ואמר לו, רבי, נענית לך, מהול לי. אמר לו איני מהול לך, עד שתלך לאומן שעשאני ותאמר לו כמה מכווער כלי זה שעשית. הלך אחריו כחצי מיל, שמעו אנשי עירו, ויצאו לקראתו. אמרו לו שלום עליך, רבי. אמר להם למי אתם קורין רבי. אמרו לו לזה שאהריך. אמר להם אל יהא כמותו בישראל. אמרו לו חס ושלום, מה עשה לך. אמר להם כך וכך עשה לי. אמרו לו אף על פי כן מהול לו. אמר להם הריני מהול לו, ובלבד שלא יהא מלומד לעשות כן. אותו היום ישב ר' שמעון בן אלעזר ודרש בבית המדרש הגדול שלו, **לעולם הוי רך כקנה, ואל תהי קשה כארו, מה קנה זה יצאו בו ארבע רוחות העולם, קנה הולך ובא עמהם, עמדו ארבע רוחות העולם, קנה עומד במקומו, מה סופו של קנה זה, זוכה ליטול ממנו קולמוס לכתוב בו דברי תורה, אבל ארו זה אינו כן, כל רוחות שבעולם באות ונושבות בו, אין מזויות אותו ממקומו, כיון שנשבה בו רוח דרומית, עוקרתו והופכתו על פניו. לכן אמרו חכמים הרי רך כקנה, ואל תהי קשה כארו ע"כ. הראת לדעת שרשב"א רצה להוכיחו על מעשיו אך הוסיף שגם מראהו מכווער וזה מאוד פגע בו, ולזאת לא קיבל את התוכחה וגם הקפיד עליו עד שפייסוהו.**

מעשה עם בעל הדברי אמת:

ונביא מעשה שהיה עם הגאון הגדול רבי דוד בכר זצ"ל בעל הדברי אמת אשר בערב התונת בנו שכר עגלון להסיעו אולם העגלון היה איטי והעיר לו הרב שעליו להודרו כיון שממתנים לו לערוך את החופה אולם לא שת ליבו לדבריו, וכך היה כמה פעמים עד שלבסוף העיר לו הרב בלשון גנאי עד מתי שלומאילי שכמוך שאינך שומע שכבר מאוד מאוחר, נפגע העגלון ותיכף התחיל לדהור וכך הגיעו בזמן, כל הקהל המתין לרב בחוץ ומיד ירד הרב לערוך את החופה ולאחר החופה שאל היכן העגלון אך אמרו לו שכבר שלמו לו והלך, תיכף ביקש לשכור לו עגלון וביקש מהעגלון לדהור מהר בכדי להשיג את העגלון הקודם ואכן הצליח להשיגו, כאשר הגיע בקש ממנו מהיילה על אותה מילה שאמר לו ובקשו שייבין כי היה לחוץ לערוך את החופה וכבר בקש ממנו כמה פעמים ולא שמע ולכן שיסלה לו, אך הלה לא הסכים לסלוח לו, וניסה להפציר בו שהרי עזב את שמחת בנו בשביל לבקש ממנו סליחה ולא עזר, הפציר בו שהוא מוכן לפצותו בכסף ואפילו לתת לו את כל כספו ולא עזר, אמר לו מה יעשה לו בכדי שיסלה לו השיבו שהוא מוכן בתנאי שיתן לו חצי מעולם הבא שלו ומיד הסכים וכתב לו בשטר וסלח לו. ובודאי יתמה השומע כיצד רבי דוד מוכן לוותר על חצי עוה"ב שלו בשביל מילה אחת, אך רבי דוד מלמדנו עד כמה חמור פגיעה בכבוד הזולת אפילו שיש הצדקה יותר מחצי עוה"ב.

כיצד הוכיח החפץ חיים:

וכן מסופר בספר תולדות החפץ חיים להרב ישר עמ" קע"ד. פעם הח"ח נכנס לאכסניא ומציא יהודי זולל וסובא בלא ברכה ומתנהג שלא כהלכה, השב הח"ח לגשת להעיר לו על כך, ניגש אליו בעל האכסניא וא"ל, רבי, הנח ליהודי זה שכהיה ילד נחטף ע"י הקומוניסטים לצבא ולא למד בחייו אפי' אות אחת מן התורה, כששמע זאת הח"ח נשתנו פניו ונתמלאו אור ניגש אל היהודי הזולל וברכו לשלום, ואמר לו שמעתי שנחטפת כילד לסיביר לצבא וגדלת בין הגויים ולא למדת תורה כלל. וודאי חיות חי גיהינום בעיניו קשים ע"י רשעים אלו שהאכילוך נבילות וטריפות, ובכ"ז נשארת יהודי ולא הלכת לשמד, והמשיך הח"ח, הלוואי והיו לי זכויות גדולות כשלך, והלוואי יכולתי לזכות לעוה"ב כשלך על המסירות נפש הגדולה שלך להשאיר כיהודי למרות הרדיפות והצרות שעשו לך להעביר אותך על דתך, ואז דמעות נתקשרו בעיניו של אותו יהודי חייל רוסי לשעבר, בהרגישו את המילים הלכביות והחמות שזרמו מפיו של הח"ח, ומשנודע לו מבבל האכסניא שזהו הח"ח הצדיק המפורסם, פרץ היהודי בכבי והחל מנשק ידיו של הח"ח. הח"ח הרגיעו ושם ידו על כתפו בחביבות וא"ל, וודאי שיהודי כמוך שמסר נפשו על קדושת השם והיהדות, אם היה מקבל על עצמו להיות את שארית חייו כיהודי כשר, וודאי שהיית עוד יותר מאושר ושמח בחיך. ואותו יהודי קבל עליו מיד לחזור בתשובה שלמה.

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ביצד הוכיח הרב אריה לויין:

וגם בספר "איש צדיק היה" מסופר על ר' אריה לויין זצ"ל איך השפיע על אדם רחוק מיהדות בלי להוכיחו, ר' אריה לויין בא להתפלל בבית הסוהר כתמיד, ואמרו לו שיש אסיר אחד קומוניסטי שאומר שאינו מאמין, לכן לא בא לביהכ"נ, ביקש מהמפקד שיובילו אל תאו של האסיר, ניגש אליו הרב בבחיבות לחץ את ידו ושאל לשלומו, ושאל לשמו, ענה האסיר ששמו "ליפקין", אמר לו הרב אולי אתה צאצא לר' ישראל סלנטר ליפקין זצ"ל שהיה גדול בעלי המוסר והמידות, ענה לו האסיר, כן הוא היה אבי סבי, אמר לו הרב זו זכות גדולה מאוד, האם אוכל לעזור לך במשהו, ענה לו האסיר מוכרח אני להודות שכבר עזרת לי ע"י ביקורך ודכריך אלו הטיבו לי, מאז אותו אסיר התייצב בביהכ"נ תמיד.

מעשה שהיה עם מרן רבי עובדיה יוסף זצ"ל:

ביצד היה מוכיח, אחד הפעמים שהתפללתי איתו נקראתי אליו לאחר התפילה והתחיל לספר לי סיפור על הנודע ביהודה שפעם נצרכו לאסוף עשרת אלפי רובל לפדיון נפש והחליטו פרנסי הקהל להיכנס לרב הנודע ביהודה לקבל ברכתו למגבית, כמוכן התעניין לפרטי המקרה ולסכום שנצרכים וביקש את סליחתם להמתין רגע הלך לחדרו וחזר עם תשע אלף ותשע מאות רובל ומסר להם, התנצלו שלא זו כוונתם ורק רצו את ברכתו, אך הנודע ביהודה הסביר וכי הוא לא הייב במצוות פדיון נפש ומותר לו להשתתף, אך אז נשאל אם כך כבוד הרב תורה וללמוד צריכים מדוע הרב תרם תשע אלף ותשע מאות ולא עשרת אלפים מאה פחות, השיב ואמר להם כיון שעל כך אמר התנא במסכת אבות פרק ה משנה יג ארבע מדות בנותני צדקה הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים עינו רעה בשל אחרים, יתנו אחרים והוא לא יתן עינו רעה בשלו, יתן ויתנו אחרים חסיד, לא יתן ולא יתנו אחרים רשע: ואם אני יתן הכל הוי אומר שאני לא רוצה שאחרים ישתתפו לכן השארתי מעט לקיים דברי התנא. ומכאן פנה אלי בהיות ויש אשר באו להתלונן עלי שאני עושה הכל בעיר ולא נותן לאחרים לעשות [למענתם] וכבדי להוכיח אותי סיפר לי את הסיפור ובמתק לשונו פונה אלי הרב מלכא אתה עושה הכל תן גם לאחרים לעשות קצת. וכך היית דרכו כמה פעמים שדיבר איתי בענייני העיר אלעד.

פגע בדיבורו בחבר בישיבה העונש והישועה.

סיפר בחור בעל המעשה שבזמן שהוא היה בישיבה היה שם בחור אחד מבוגר שלא הלך לו שידוכים, ופעם אחד אותו בוגר הביא קצת עוגיות ושתייה לומר ברכתו, באותו מעמד אמר למבוגר כבדיחה שנראה לו כאשר הוא יהיה בגיל שלו (של המבוגר) הוא יביא עוגיות ושתייה עבור לידת ילד כך אמר לפני כולם, והבחור המבוגר מאוד נפגע.

עברו כמה שנים והבחור הצעיר התחתן ועברו כמה שנים מהחתונה ולא היה לו ילדים, והנה פעם חכריו דברו בניהם איזה סגולה אפשר לעשות כדי שהחבר שלהם יזכה לילדים, עד שהם נזכרו מהסיפור הנזכר והשבו אולי יש קפידא של המבוגר, ולכן החבר התקשר למבוגר שכבר התחתן אז וכבר היה לו כמה ילדים, התחיל לשאול אותו אם הוא זוכר את הבחור הצעיר שאמר בדיחה, וענה שבוודאי הוא זוכר אותו, אמר לו שתדע לך שאין לו עוד ילדים ואולי זה קשור לזה שבייש אותך, כדאי שתמחול לו, וענה אני לא יכול למחול לו, והחבר התחיל לבכות בטלפון על הקושי של הצעיר שאין לו ילדים וכו' וכו' ושניהם כבו ביחיד ואמר שקשה לו למחול, ובסוף התגבר ואמר שאני מוחל לו ומברך אותו בילדים, וכ"ה תוך שנה נולד ילד ובהמשך עוד כמה.

בייש את הרב נפגע ונושע:

עוד סיפור עם בחור ישיבה שלא הלך לו בשידוכים וחבר שלו שכבר התחתן מזמן מאוד ריחם עליו וחשב מה הוא יכול לעשות כדי לעזור לו, עד שהוא נזכר שפעם באמצע השיעור הבחור עשה מעשה ובייש את הרב לפני כל התלמידים, אותו חבר הלך לרב ושאל אותו אם הוא זוכר הסיפור וכדאי שימחול לו, והרב ענה שהוא לא זוכר סיפור כזה ואין מה למחול, והחבר ביקש בכל זאת וענה שמויות אין שום דבר, עבר עוד תקופה והחבר שוב פגש את הרב ושוב דיבר אתו והתחיל להפעיל יותר לחץ רגשי עד שבסוף אמר אני מוחל לו, ואחרי תקופה קצרה התארס. ואחר כך נודע לו שהבחור עצמו נסה לבקש מחילה מהרב אבל הוא לא רצה למחול עד שהוא הפעיל לחץ רגשי ומוחל.

מהיא הברכה קול התן וקול כלה:

ובזה פרשתי את ברכת התתן והכלה בשבע ברכות עוד ישמע בערי יהודה והוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול התן וקול כלה קול מצהלות וכו', ויש לשאול מה הפירוש קול התן וקול כלה וכי יש להם קול מיוחד יותר מאחרים? אולם האיחול והברכה היא שיוזכו תמיד להמשיך עם אותו קול שמדברים אחד לשני בעודן התן וכלה שמדברים ככבוד ובסלחנות ולא ישתנה המצב עד מאה ועשרים. כך שאם האדם זוכה לשמר את התנהגות תקופת הארוסין במשך היוו יזכה לוארשתיד לעולם. כיון שהרמז בכך לתקופה הכי יפה בין בני הזוג שנוהגים כבוד זה בזה ואף נוהגים בסלחנות מתוך האהבה השוררת בניהם, וכמשל הידוע על זוג שבתקופת הארוסין הלכו בדרך לטייל והנה הארוסה נתקלה ונפלה, תיכף המאורס כאב לו והושיט עזרה ואף הביע תרעומת על העירייה שיש תקלה במדרכה וצריך לתובעה על כך, אולם אותו זוג לאחר הנישואין במשך הזמן טיילו עוד פעם ושוב נתקלה אשתו ונפלה, ואז פונה אליה בעלה בטרונים מדוע אינך שמה לב וכי את לא רואה שיש תקלה. וכבר אינו מסנגר עליה ולא כואב עליה אלא מתלונן עליה ולא על העירייה, וזה ההבדל בשפת האדם בין תקופת הארוסין לנישואין.

מעשה שהיה ביצד זכו להיפקד בזכות הזהירות בדיבור:

כתב בספר אור דניאל דברים: הרי לפנינו מעשה נפלא אחד הרבנים החשובים בכבל לא זכה להיפקד בילדים במשך שנים רבות הפצירו הוא ורעייתו בתחינות ובתפילות לבורא עולם אך למרות זאת מרם נושעו. באחת השבתות בסיום אמירת פרק אשת חיל וסדר הקידוש

בית: רה' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רה' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ניגש הבעל ליטול ידיו והמתין לאשתו שהייתה עסוקה בהגשת המאכלים לשולחן לפתע מעדה האישה והחליקה וכל האוכל המרק והדגים שהיו במגש שנשאה נפלו על הרצפה ולא עוד אלא שזה היה כל האוכל שהיה להם לשבת. האישה הייתה מוטלת על הרצפה והיכתה לתגובת הכעס והזעם של בעלה על שלא נהגה בזהירות. זה הרגע בדיוק לו מהכח היצר זו הודמנות פו עברו להפר את שלום הבית. הבעל שראה את המחזה החליט לעמוד בניסיונו ולא לכעוס ובמקום להטיח באשתו ביטויים פוגעים ומעליבים על חוסר זהירותה החל לומר שוב את הפרק אשת חיל והפעם בנעימה מיוחדת בניגון מלבב וכל פניו יוקדות מהתלהבות והוא חוזר שוב ושוב על הפסוק הראשון אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה במח בה לב בעלה ושוב הוא ממשיך בנעימה גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה ואז נאנה אוי ריבוננו של עולם באיזו אישה צדקת זכיתי שכל חייה רק גמלתהו טוב ולא רע רק אני מבקש ממך ריבוננו של עולם אני מתהנן לפניך אנה שיתקיים בנו הפסוק כמו בניה אוי ריבוננו של עולם כמו בניה אוי קמו בניה תן לנו בנים ריבוננו של עולם ויאשרוהם הם יוכלו לאשר כמה צדקת היא האימא שלהם. לשמע מילות שבה אלה התרגשה מאוד הרבנית והחלה בוכה בכי חרישי אמא אמא קמה לה ויחד עם בעלה סיימו את המזמור בשירה ובנעימה. הם בצעו על הפת וזה היה כל מזונם באותה סעודה, בלילה ניגלה אליו אביו בחלום ואמר לו דע לך כאשר חזרת בפעם השניה על המזמור אשת חיל ועצרת כעסך וניגנת אותו מתוך עמקי נשמתך עוררת רעש גדול בשמים המלאכים היו מרקדים כאשר ניגנת את המזמור והייתה התעוררות גדולה בשמים על מעשה זה. ואני רוצה לבשר לך בשורה טובה ומשמחת בבית דין של מעלה נגזר עליך ועל רעייתך להיות ללא ילדים כל ימיכם ובזכות המעשה שעשית הוחלט בשמים לבטל את גזר הדין וב"ה זכו בני הזוג לגדל שמונה ילדים צדיקים.

מוסר השביל:

הראת לדעת עד כמה משה רבנו מלמדנו מהיא שפת הדיבור שצריכה להיות בבית היהודי, חובה לעשות הושבים לפני שפותחים את הפה להוכיח או להעיר ובנושא הזה האמת פסולה כי לדבר את האמת בפנים או לומר או להעיר דבר אמיתי שפוגע אותה אמת פסולה ואדרבא השקר יפה, היות ובכדי להפיק תועלת מהתוכחה חובה על המוכיח להביא בחשבון את כבוד האדם ולגלות רגישות לפגיעתו ולזאת נצרך להיות שקול ומרוד בדיבורו לדבר ברמז ואף לדבר באופן כללי ולא דוגרי בפנים אף כדאי לשבח מעשים אחרים לפני כן ורק אז לומר שאין הדבר מתאים לו, ולחפש את הזמן המתאים והכל מתוך רגישות לכבוד הזולת ולפגיעתו, להוציא מהטועים אשר אורבים לדבר דוגרי הכל בפנים והכל באיציטלה שהוא אמיתי ואוהב לומר את האמת בפנים היות ואין ערך לאותה תוכחה אלא משיג את היפך מטרתו, מאחר וטבעו של האדם לגלות התנגדות והצטדקות על מעשיו ויצא שכרו בהפסדו שאינו מקבל תוכחתו והערתו, ואף נושא עליו הטא שפגע בו והלבין פניו, וכידוע עד כמה התורה הקפידה וחסה על כבוד האדם. ודבר זה מקיף את כל חיי האדם הן בינו לבין אשתו והן לבני ביתו וכן עם שכניו וחבריו ובמקום עבודתו וקל וחומר בחינוכו שזה המפתח להצלחה בחינוך, ורק בדרך זו נצליח כי דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, ומלבד האיסור שבדבר הצרות שהאדם מביא על עצמו ומשפחתו בעקבות חוסר הזהירות, ולזאת המזהיר והנזהר ירבה שלומו כנהר ושומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו, וגם נרבה אהבה ואהוה שלום ורעות כפרט בימים האלה אשר אנו אבלים על חורבן בית המקדש שנחרב בעון שנאת חנם ויבנה במהרה בימנו בעבור אהבת חנם אמון.

החותרם בברכת שבת שלום ומבורך.
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

